

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıda yer alan sorularımın Sağlık Bakanı Recep Akdağ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygı ile dilerim. 08. 06. 2016

Şenal Sarihan
Ankara Milletvekili

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 104 üncü maddesinin (D) fıkrasında, "**Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde bir buçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır**" hükmü bulunmaktadır. **Bu hüküm, insan haklarının bir bölümünü oluşturan ekonomik ve sosyal haklardan olan çalışma hakkının, çocuk doğuran kadınlar için gerektirdiklerinden olup, devredilemez, kaldırılamaz ve ertelenemez niteliktedir.** Bu nitelik, Anayasanın değişik hükümlerinde açıkça yer almaktadır. Anayasanın 5. Maddesinde yer alan "devletin temel amaç ve görevleri... kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır" hükmü ile; "Ailenin korunması ve çocuk hakları" başlıklı 41. Maddesinde yer alan "devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ... için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar." Hükümlerinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Ayrıca, Anayasanın 49. Maddesinde; "**devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır**" hükmü de, **çalışma hakkının tüm gereklerini eksiksiz sağlamanın devletin temel bir yükümlülüğü olduğu açıkça düzenlenmektedir.**

Ancak Sağlık Bakanlığı (Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü), 81 İl Sağlık Müdürlüklerine göndermiş olduğu 3710678 sayılı 6 no'lu kamu personeli genel tebliği başlıklı genelge ile; kadın sağlık çalışanlarının kullandıkları süt izinlerinin çalışılmayan zaman olarak değerlendirilmesini ve bu şekilde işlenerek, döner sermaye ek göstergelerinin buna göre hesaplanmasını /kesilmesini istemiş bulunmaktadır.

Bu genelge, Anayasanın yukarıda açıklanan hükümleri ile Kanun Önünde Eşitlik başlıklı 10. Maddesine, İş Kanununun ayrımcılığı yasaklayan 5. Maddesine, BM Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi ile Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmeleri ve Avrupa Birliğinin 76/207 sayılı Direktifine aykırılık oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Sağlık çalışanı kadınların çalışma hakkını engelleyici bir etki doğuracak, cinsiyet temelli bir ayrımcılık yaratacak olan bu uygulamanın geri alınması ya da düzeltilmesi için ne yapılması planlanmaktadır?
2. Bu uygulama, Türkiye'nin tarafı olduğu Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Çeşit Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesinin 11. Maddesinde yer alan "taraf devletler, evlilik ve analık nedeniyle kadınlara karşı olan ayrımı önlemek ve etkin çalışma hakkını sağlamak, amacıyla uygun önlemleri alacaklardır". Hükmü ile uyumlu mudur?
3. Bu uygulama, 4857 sayılı İş Kanununun Eşit Davranma İlkesi başlıklı 5. Maddesinin 1.Fıkrasında yer alan "iş ilişkisinde dil, ırk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılamaz" hükmü ile uyuşmakta mıdır?
4. Bu uygulama, 4857 sayılı İş Kanununun Eşit Davranma İlkesi başlıklı 5. Maddesinin 3.Fıkrasında yer alan "İşçinin cinsiyeti nedeniyle özel koruyucu hükümlerin uygulanması, daha düşük bir ücretin uygulanmasını haklı kılmaz". Hükmü ile uyumlu mudur?
5. Bu uygulama Hükümetin açıklamış olduğu "Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018 Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Programında yer alan dinamik nüfus yapısının korunması başlıklı üçüncü bileşeninin politika 1. başlığı altında "aile ve iş hayatının uyumunun güçlendirilmesi" başlığı altındaki düzenleme ve amaçlarla uyumlu mudur?
6. Yapılan tüm araştırmaların, kadınların güvenceli işlerde çalışmasının aynı zamanda dinamik nüfus yapısını koruyacak etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymuş olması karşısında, bu uygulamanın sonuçları hakkında görüşünüz nedir?